

حیله و خدعه پزشکی در اوایل عصر قاجار

۲۱ مهر ۱۳۹۷ ساعت ۲۳:۴۱

اگر حیله حکیم مکشوف می‌شد باز هم دست بر نمی‌داشت و هیچ‌کس خود را نمی‌باخت و از رو نمیرفت بلکه از راه دیگری وارد می‌گشت تا با داروهای زیان‌بخش خود سایرین را هم بیچاره سازد.

کافه تاریخ- کشکول

در اوایل دوره قاجاریان، پزشکی به مفهوم مدرن آن وجود نداشت و مداوای بیماران بر اساس روش‌های سنتی صورت می‌گرفت که در بسیاری از موارد نیز از خطا و اشتباه مصون نبود. در همه تاریخ خوب و بد وجود داشته است. برخی از این اطبا یا پزشکان که گاه خدمتکارانی نیز داشتند، پیش از مداوای بیماران، به فکر کسب درآمد بودند. از این رو شغل پزشکی در آن دوره، گاه با حیله و خدعه نیز همراه بود:

«در موقع اقامت‌مان به تبریز منزل پزشک این شهر آنی خالی نمی‌ماند پیوسته مردم در منزل شلوغ کرده جهت امراض خیالی و پوچ خود از او دوا طلب می‌کردند و بعضی برای درمان دیگران که با این وسیله سودی ببرند، بازارها مملو از جمعیت و داروفروشان گوشه بگوشه مردم را بخرید دارو وامیداشتند. اگر حیله حکیم مکشوف می‌شد باز هم دست بر نمی‌داشت و هیچ‌کس خود را نمی‌باخت و از رو نمیرفت بلکه از راه دیگری وارد می‌گشت تا با داروهای زیان‌بخش خود سایرین را هم بیچاره سازد منتهی وقتی که آثار مرض در کسی نمی‌دید او را راه نمیداد و از خانه اش بیرون می‌کرد. این پزشک خدمتکاری داشت از اهل ژنو که در پرا تربیت شده بود. وی هم از پزشک دست کمی نداشت چه میتوانست با خدعه با او همباز شود و بدون این که از پزشکی جزئی چیزی بداند مداوا می‌نمود. چون پزشک خسته می‌شد و از طبابت دست می‌کشید این شخص جایش را می‌گرفت و به پزشکی می‌پرداخت.»^۱

۱- اوژن فنلاندن، سفرنامه اوژن فنلاندن به ایران، ترجمه حسین نورصادقی، تهران، انتشارات اشراقی، ۱۳۵۳، چاپ سوم، صص

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/37229/قاجار-عصر-اوپا-پزشکي-خدعه-حيله/>